

חוקת בתי-הספר בגרמניה

schafftschule) שבו לומדים ילדים בלי הבדל דת, ומקנים לעצמם אנג' ח'שתוף ועבודה תפסת חיים מלאה מבלי לפסות על שום גלויירות של האדם. לרבות חוינות הדת שבכל דור ודור, היה זה נצחונו של צבור הפועלים והחלקים המתקדמים של החברה בגרמניה לכש-נקבע בתי-הספר האחדותי ניסד-מיסד של האסכולה העממית ולמפת אשר אליו נשואות עיני החנוך כולו. מציעי החקיקה טוענים, כי ההורים מעדימים את בית הספר הדתי מאשר בית ספר חילוני והם מעלימים עין מ'עוברת, כי תנועת-היציאה מהכנסיה הקתולית והאיובנ'ית היא גרולה מאד, ובשנים האחרונות עזבו את הכנסיה האיובנ'ית לא פחות ממיליון נפש. מהנדי החוקה מוכיחים, כי מיעוט ד'יתת של חברת הילדים היא סתירה גלויה לחקיקה היסודית ויש הוששים מן הנרור אחרית התנקשות זו בחוקה היסודית פרשה מרובה של הת-נקשויות ניספות.

ניסותה של החוקה החדשה — הסתום מרובה בו על המפורש. החוקה מדנישה בכיורו, כי הפקית העליון על בתי הספר מסור בידי המשולה אלז כמסודות המקומיים רמפקחים על בתי הספר, שלימוד הדת בהם הוא חובה. רשאות העדה הדתית לצרף לפוסר הזה את בא כחה המשתרף במיסר בדעות מטרעת גם בקביעת הכנית הלימודים. בריות ספרי הלימוד וכו', מי שידע מה רבה היא השפעתו של הכומר בעדה כסרית קטנה יבין את פרושה הנכונ' של החוקה המפקדה את גרל בית הספר ליד כהני הדת והכנסיה.

בגרמניה עומדת עתה להתקבל חוקה חדשה על בתי-הספר. ממנחתה של החוקה הני לפצל את בית הספר מבחינת דתית. החוקה מתכוונת לעצם יסודו של דבר-החנוך בעם, ל'בית-הספר העממי. בתי הספר בשכיל בניכל הדתות (Simultanschulen) אשר בהן נסוי ובכאדן עומדים עתה להתב' מל. הנקורת מטעם כהני הדת לטינהם, אשר בוסלה עם המהפכה, חשוב עתה לכבודה הראשון, כל מיעוט דתי רשא' לררוש לעצמו הקמת בית ספר מיוחד, אפילו אם מספר התלמידים הנפנים על המיעוט הזה הוא מצער מאד. שמריזי סן הוריע על הסכמתו להצעה החדשה, אולם הוא מתנגד לביסול האסכולות הנוכיות שנדרום גרמניה. מוכן ממילא, כי השמאל מצטייר עתה למלחמת-הגנה חוקה בקלריקליוציה הוו של בתי-הספר. הצעת החוקה החדשה זכתה להע' רכית שונות. העחונות הימנית מעירה על העיברה, כי ההצעה נתקבלה בהסכמתם של כל חברי המשולה בעוד שהשמאל מגיים במלחמה כבדה מאד. היסורברמסי נוחב: אמנם, באח ההצעה, אורב עמה גם ההתפוצצות. העהון יוצא בהחקמה חריפה נגד המפינה העממית, אשר בה מקור החוקה החדשה ואשר העיה לנטל מצוה מפורשה שבהוקת וימאר, האו' מרת, כי אין בית הספר כפית להשנחה של אנשי הדת.

בגרמניה קיימים עתה שלשה סוגים של בתי-ספר: האסכולה עפוי השייכות הדתית, בית הספר החילוני המוציא מכ' של למודיו את ענין הדת וקובע אותו כדבר פרטי הנחון ללכותיהם של הורי הילדים, והגרת-הילדים (Gemein-